SK SaPA
Slovenská komora sestier
a pôrodných asistentiek

Reakcia SK SaPA na TK poslancov strany SaS

Bratislava, 13.2.2025. Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek je samostatnou stavovskou organizáciou sestier a pôrodných asistentiek ustanovenou zákonom č.578/2004 , pričom bola nástupníckou organizáciou Únie stredných zdravotníckych pracovníkov, ktorá vznikla v r. 1990 s dobrovoľným členstvom. Od roku 1992 boli sestry pracujúce v tzv. neštátnych zdravotníckych zariadeniach *povinne združované* na základe zákona č. 14/1992 Z.z. v Slovenskej komore stredných zdravotníckych pracovníkov.

Od r. 2002 V rámci prístupových rokovaní Slovenskej republiky a Európskej únie (EÚ) postupne dochádzalo k zmenám v legislatíve, a to v súlade s požiadavkami, vyplývajúcimi so smerníc EÚ, ktoré upravujú vzdelávanie a výkon regulovaných povolaní v zdravotníctve v členských štátoch EÚ. NR SR v roku 2002 prijala zákon č. 311/2002 Z. z. o povolaní sestry, o povolaní pôrodnej asistentky a o Slovenskej komore sestier a pôrodných asistentiek s *povinným členstvom a registráciou*. V roku 2004 bola SK SaPA zadefinovaná v spomínanom zákone č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov spolu s ostatnými komorami, *s nepovinným členstvom, ale s povinnou registráciou zdravotníckych pracovníkov,* ktorý s malými zmenami platí dodnes.

Poslanecký návrh SaS, ktorého základné myšlienky boli 12.2.2025 predstavené poslancami tejto politickej strany by mal obsahovať zrušenie registrácie v komorách združujúcich zdravotníckych pracovníkov a rovnako aj zrušenie súčasného systému sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov vrátane jeho hodnotenia. Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek sa už v minulosti opakovane vyjadrila k návrhu, ktorý je len istou drobnou obmenou návrhu, ktorý v minulosti predložila p. poslankyňa J. Bitto Cigániková.

Možno preto len opäť pripomenúť, že komory zriadené zákonom č. 578/2004 Z.z. sú orgánmi záujmovej samosprávy, ktoré vykonávajú pôsobnosť orgánov verejnej moci v oblasti výkonu zdravotníckych povolaní, vrátane povolanie sestier a pôrodných asistentiek. Komory pravidelne plnia množstvo úloh, ktoré sú im zverené zákonom. V pravom rade chránia práva a záujmy svojich členov, ďalej poskytujú svojim členom odborné, právne a ekonomické poradenstvo v súvislosti s výkonom zdravotníckeho povolania, sprostredkúvajú svojim členom v prípade potreby zastupovanie v konaní pred súdmi, orgánmi štátnej správy a územnej samosprávy vo veciach súvisiacich s výkonom zdravotníckeho povolania, zastupujú svojich členov v spoločných otázkach dotýkajúcich sa zdravotníckeho povolania, vedú register zdravotníckych pracovníkov (SK SaPA v povolaní sestra a pôrodná asistentka) podľa zákona č. 578/2004 Z. z., poskytujú údaje z registra ministerstvu zdravotníctva, či Národnému centru zdravotníckych informácií a Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou na účely štátnych štatistických zisťovaní a na účely vydávania potvrdení podľa osobitného predpisu, spolupracujú pri tvorbe legislatívy v oblastiach týkajúcich sa jednotlivých

zdravotníckych povolaní, vykonávajú dozor nad výkonom zdravotníckeho povolania a ukladajú sankcie v prípade, ak zistia porušenia zákona atď.

Na výkon správnej činnosti, ktorú v značnom rozsahu vykonávajú pritom neprijímajú žiadne finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu. Jediným príjmom sú príjmy z registračných a členským poplatkov, resp. poplatkov za vykonávanie programov a hodnotenia sústavného vzdelávania. SK SaPA je presvedčená o tom, že súčasné mzdové podmienky sestier nie sú pre ne ekonomickou záťažou a umožňujú úhradu registračného poplatku vo výške 15,- EUR za jeden kalendárny rok. Pre porovnanie možno poukázať na iné profesijné komory, ktorých členovia musia uhrádzať poplatky vo výške niekoľko stovák eur ročne pričom ich členovia nemajú zákonom garantovanú minimálnu mzdu porovnateľne so zdravotníckymi povolaniami. **Výkon záujmovej samosprávy je teda mimoriadne efektívnym a lacným spôsobom decentralizácie verejnej správy, ktorý je okrem iného napr. odporúčaný aj Radou Európy.**

Integrálnou súčasťou záujmovej samosprávy je aj tzv. povinné členstvo v tzv. profesijných komorách, ktoré umožňuje týmto verejnoprávnym korporáciám uskutočňovať správnu činnosť. Bez tzv. povinného členstva by výkon správnej činnosti napríklad kontroly nad výkonom zdravotníckeho povolania nebol možný. **Členstvo v zdravotníckych profesijných komorách však povinné nie je.**

Inšpiráciu pre zrušenie registrácie vo všetkých komorách čerpala strana SaS z právnej úpravy výkonu povolania sestier v Českej republike. Je však potrebné zdôrazniť, že aj v Českej republike je napríklad pre výkon povolania lekára potrebná podľa ust. § 3 odst.1 povinná registrácia v Českej lekárskej komore podľa zák.č. 220/1991 Zb. o České lékařské komoře. Rovnako je povinná registrácia podmienkou pre výkon lekárskeho povolania vo Francúzsku, Nemecku, Rakúsku alebo aj vo Veľkej Británii. **Práve povolanie sestier a pôrodných asistentiek je pritom rovnako ako povolanie lekára, zubného lekára a farmaceuta tzv. regulovaným povolaním v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií.** Sestry a pôrodné asistentky sú najpočetnejšie zastúpeným zdravotníckym povolaním v SR združujúcim 20 tisíc členov - sestier a pôrodných asistentiek (66,5%) z celkového počtu cca 31 000 registrovaných. Aj z tejto skutočnosti je preto zrejmé, že výkon povolania sestry a pôrodnej asistentky odôvodňuje existenciu komory rovnako ako u ostatných zdravotníckych povolaní.

Dôvodom pre zavedenie registrácie v komorách je verejný záujem na ochrane zdravia, ktoré komory zabezpečujú pri povinnej registrácii tým, že jednak preverujú či uchádzač spĺňa minimálne kvalifikačné predpoklady pre výkon povolania a následne komora vykonáva aj dohľad nad jeho riadnym uskutočňovaním. Sústavné vzdelávanie je taktiež nástrojom zabezpečovania kvalifikovaného výkonu zdravotníckeho povolania, ktoré vyžaduje, aby sa zdravotnícki pracovníci priebežne a celoživotne počas výkonu povolania oboznamovali s neustále sa meniacimi odporúčanými postupmi pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Je nevyhnutné si uvedomiť, že zdravotná starostlivosť- medicína, ako aj s ňou súvisiaca ošetrovateľská starostlivosť - patria medzi najdynamickejšie sa rozvíjajúce oblasti verejného

života. Aktuálny model sústavného vzdelávania sestier na Slovensku začne od 1.1.2026 uskutočňovať napr. aj Poľská sesterská komora práve s ohľadom na skutočnosť, že ponúka najobjektívnejšiu a najefektívnejšiu alternatívu pre zabezpečovanie sústavného vzdelávania.

SK SaPA je presvedčená o tom, že zmena týchto efektívne fungujúcich systémov by mala vychádzať z dôsledného empirického prieskumu na kvalifikovanej vzorke s dôkladnou analýzou možných dopadov v prípade zmeny legislatívy, pretože následkom takejto zmeny môže byť zhoršenie poskytovanej zdravotnej starostlivosti a teda zásah do verejného záujmu na ochrane verejného zdravia.

Návrh poslancov SaS preukázateľne požadované atribúty nespĺňa, nakoľko sa opiera o nešpecifikovanú vzorku podnetov, ktoré mali zástupcovia tejto strany obdržať, je podľa nášho názoru neodborný a nedôvodný . SK SaPA preto zdôrazňuje nevyhnutnosť náležitej odbornej diskusie, ktorá by mala tejto zmene predchádzať.

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek (SK SaPA) je samosprávna stavovská organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou, so sídlom v Bratislave, združujúca sestry a pôrodné asistentky. Hlavnou úlohou SK SaPA je obhajovať profesijné, hospodárske a sociálne záujmy členov komory v zdravotníckych, sociálnych, školských a iných zariadeniach.

Mgr. Iveta Lazorová, PhD., MPH, dipl. p. a.
prezidentka SK SaPA
tel.: +421 918 518 178
e-mail: lazorova@sksapa.sk

PhDr. Lukáš Kober, PhD., MPH
viceprezident SK SaPA
tel.: +421 908 677 731
e-mail: riaditel@sksapa.sk